

POKROK ZÁPADU

State Historical Society N.S.U.

Založen 1871.—Ročník XX.

OMAHA, NEBR., V ÚTERÝ DNE 17. DUBNA 1900.

Dvojtydenník: Ročník VIII. číslo 62.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCI.

Z Washingtonu.

Charles H. Allen, dosavadní předseda tajné komise, jmenován byl ve čtvrtek prezidentem prvním civilním guvernérem ostrova Porto Rica, v souhlase se zákonem, kterýž dne předchozího kongresem přijat byl. Co guvernérem bude mít právo jmenovati všechny členy svého kabinetu a jelikož zároveň v řízení vnitřních záležitostí ostrova svrchovaným téměř pádem bude, záležitosti budou skoro výhradně na něm, zda obyvatelstvu tamního opětný blahobyt získati se podaří.

Presidentem podepsána byla ve čtvrtek o 7. hodině večerní předloha celni pro Porto Rico, kterouž zároveň i civilní správa na ostrově tom zavedena býti má a tím zákonem se stala. Správa civilní sestává z guvernéra a jeho kabinetu, v němž zasedati budou tajemník státní, návladní, sekretář pokladny, auditor, komisař záležitostí vnitřních a pět jiných úředníků, kteří jmenováni budou na čtyři roky a jejich jmenování senátu ku schválení podléhati bude. V radě této musí býti pět domorodců a tvořiti bude jakousi horní komoru sněmovny. Ve sněmovně nižší zasedati bude 35 poslanců, volených na dva roky.

Nejvyšším soudem spolkovým odmítnuta byla ve čtvrtek žádost o dání povolení ku podání žádosti o habeas corpus v případě Ramana Baeze, občana z Porto Rico, kterýž pro pěstování zákona volebního zatčen a do vězení odsouzen byl. Odmítnutí stalo se na tom základě, že by povolením tím Baezovi zpomoženo nebylo, an rozsudek vynešen by býti mohl teprve dlouho již po tom, kdy trest Baezovi vypršel a kdy tedy již na svobodu se nalézal. V rozsudku svým soud výslovně podotkl, že rozhodnutí ono s otázkou právní ničeho co činiti nemá.

Z Washingtonu se oznamuje, že v politických kruzích tamních počíná se mluvit o možnosti navržení poslance Dave Mercera z Nebraska za místopředsedu na listku republikánském. Uvádí se v jeho prospěch, že Mercer jest dobrým organisátorem i agitátorem a že následkem velké jeho oblíbenosti po celém státu byl by as jedinkým, kterémuž by poražení Bryana v Nebrasce podařiti se mohlo.

Z kongresu.

V senátu učiněn ve čtvrtek Morganem z Alabamy pokus na pivedení k projednávání předlohy v zájmu kanálu nicaraguanského, místo předlohy filipínské, kteráž na řadě byla, leč nezdařilo se to, neboť návrh jeho poražen 33 proti 13 hlasů. Podobně poražen 24 proti 22 hlasů návrh, by započato bylo s projednáváním předlohy o civilním zřízení pro Alasku.

Ve sněmovně poslanců strávána ve čtvrtek většina času rokováním o návrhu, aby sněmovní státním na včeli necháno bylo, zda prohlásiti se chtí pro opravu ústavy v tom smyslu, aby přímá volba senátorská zavedena byla. Zasedání odročeno po 5. hodině, aniž by k rozhodnutí jakému dospěno bylo. — V pátek pokračováno v debatě o téže záležitosti a resoluce dotyčná konečně 240 proti 15 hlasům přijata. Proti hlasovalo 14 republikánů a 1 demokrat. — V sobotu věnován téměř veškerý čas posmrtným vzpomínkám na bývalého guvernéra státu Indiany, Oliver P. Mortona, jehožto socha státem Indiana Spojeným Státům darována byla.

POLITICKÉ.

Republikánské oregonští

odbyvali státní svou konvenci ve čtvrtek v Portlandě a jmenovali kandidáty pro úřad nejvyššího soudece a komisaře potravin a mlékárn, jakož i čtyři elektory presidentské, mimo čehož jmenování čtyři delegáti do konvence národní. V platformě schválena zláťská předloha finanční a schválena expansivní politika presidentova. Též doporučeno zavedení přímé volby senátorské.

Zůstane v Kansas City.

V Kansas City sešel se ve čtvrtek užší výbor národního demokratického výboru za účelem porokování o tom, zda nebylo by radným konvenci národní, kteráž v městě tom 4. července přebýti se má, do jiného města přeložiti, po delší poradě však rozhodnuto zůstati při rozhodnutí dosavadním. Výbor místní dokázal totiž, že uzavřeny má kontrakty, dle kterých shofelá budova Auditoria do doby té znovu postavena bude a výbor národní nemá ani nejmenší pochybnosti o tom, že kontrakty závazkům svým dostojí.

KRONIKA UDALOSTÍ.

Stávkují.

Z rozkazu předsedy unie telegrafrstů železničních zastavili, jak ve čtvrtek z Atlanta, Ga., oznámeno, práci veškerých telegrafrstů zaměstnaných na dráze Southern a Albany Great Southern a jsou obavy, že stávka ta rozšíří se i na dráhy jiné, ve spojení s dráhami těmito jsoucí. Co příčina ku stávce uváděno jest, že příjmy telegrafrstů bez přičiny nepouštěti byli, že obě dráhy nechťely připustiti na to, by veškerý sporné otázky výborem smírčím jednávány byly, že odmítnuto zavedení přesné sazby platební a konečně že dráhy nechťely upustiti od dosavadního zvyku, dle kteréhož telegrafrstů často i práci ná dennickou — při nakládání zboží, hlavně bavlny — konati museli. — Z Houston, Tex., oznameno v pátek, že stávka vzala na sebe vzhled velice vážný, neboť veškerý organisace dělnické prohlásily prý, že stávku zahájí, nebude-li požadavkům stávkujících telegrafrstů vyhověno.

Budova se sřítla.

V Pittsburgu sřítla se ve čtvrtek dopoledne čtyřpatrová budova cibelná na 2. ave. a Wood ul. a z osob v troskách zasypaných byly tři na místě usmrčeny a šest jich smrtelně raněno. V budově nalézal se obchod a skladistické firmy Armstrong-McKelvy Lead & Oil Co. a nešťastí způsobeno tím, že přičky v přizemí odstraněny, tak aby větší místa pro místnost obchodní se nabýlo. Škoda, sřícením se budovy na zboží způsobená, pácí se na \$40,000.

Průřez mračen

udála se ve čtvrtek západně od Liberal, Kan., následkem čehož řeka Cimaron rozvodnila se tou měrou, že v několika minutách o více jak 10 stop stoupla. U Arkalon odplaven byl železniční most dráhy Rock Islandské, jakož i 450 stop předmostí a též i na farmách značné škod způsobeno. Jedno obydlí, v němž 6 osob se nalézalo, odplaveno do vzdálenosti půl míle, všichni však vyvázli bez úrazu.

Vejska na Filipínách

měli jsme dne 1. dubna, dle zprávy adjutanta armády, gen. Corbina, celkem 63,585 mužů. Jízdy bylo tam 3,507 mužů, z čehož 1096 bylo dobrovolníků, 2,228 mužů dělostřelctva a 55,120 mužů pěchoty, z čehož 30,978 bylo dobrovolníků. Pravidelného vojska nalézalo se na Filipínách celkem 31,382 mužů, z čehož bylo 968 důstojníků. Na 32,320 dobrovolníků připadalo 1,356 důstojníků.

Podmořské čluny

Hollandovy stanou se v krátké době částí válečného loďstva nášeho, neboť v pátek podepsán byl ve Washingtonu s Holland Submarine Boat Co. kontrakt, jímž tato zavazuje se vláde čluny podobné po \$175,000 dodávati. — Člun, s nímž zkoušky pod řízením vynálezce prováděny, odkoupen byl vládou naší za \$150,000 a čluny další budou prý o něco větší.

Stávka uhlokošů.

Ve státu Maryland v okolí města Frostburg zastavili horničtí práci, aby si vymohli uniový plat 60 ct. za tunu vykopaného uhlí. Všichni jsou u unie, chovají se klidně a obecerstvo s nimi souhlasí. Města Lovacoing, Frostburg, Barton, Cumberland a Piedmont stávkou velice trpí, avšak obyvatelstvo stávkáři všemožně podporuje.

Pro výstavu toledskou.

V sněmovně ohoskem dohodly se výbory sněmovní a senátní na povolení \$500,000 ku podpoře centeniální výstavy ohoské, kteráž v Toledo odbyvána býti má, když však dohodnuto k odhlasování v pátek došlo, nedostalo se mu ústavní většiny, hlavně následkem toho, an někteří z poslanců pro povolení celého milionu jsou.

Nevzdá se prý.

Montaneký senátor Clark, jehožto místo v senátu, jak minule jsme oznámili, výborem vyšetřovacím za uprázdněné prohlášeno bylo, nehodlá se jen tak lehce vzdáti a zamýšlí proti zpráve oné v senátu pomocí přátel svých bojovati. Tvrdí, že zprávu samotnou doznáváno jest, že jemu úplatnost dokázána nebyla a že tudíž místa zbaven býti nemůže. K sesazení jeho zapotřebí bude většiny dvoutřetinové a té prý odpřecí jeho nedosáhnu.

Komise filipínská

nastoupí cestu svou na Filipiny z přístavu san franciského dnes po dopravním parníku spolkovém "Hancock". Instrukce presidentovy doručeny jí byly zapečetěny v pátek a předseda komise, Toft, odmítnul ohledně obsahu jich jakoukoliv zprávu podati. Mají-li prý býti na veřejnost dány, tu prý musí se tak státi buď presidentem neb tajemníkem státním.

Lidumil.

V Chicagu otevřena byla v pátek poslední vále milionáře Silas B. Cobba, při čemž seznáno, že týmž \$87,500 k účelům dobročinným odkázáno. Odporučil totiž \$50,000 domovu pro opuštěné, \$25,000 sirotčincům, \$5,000 domovu pro státní sešlé osoby, \$5,000 spolku křesťanských mladíků a \$2,500 nedělním školám philadelphickým.

Oběti války.

Dle právě uveřejněného výkazu odboru válečného ztratili jsme ve válce španělsko-americké celkem 107 důstojníků a 2803 mužů. Raněno bylo celkem 113 důstojníků a 1464 mužů. — Z úmrtí pouhých 12 procent zaviněno bylo poraněním, v bitvě utrpěným.

V zájmu st.-louisické výstavy.

Tajemníkem prozatímního říditelstva zamýšlené světové výstavy st.-louisické, kteráž na rok 1903 položena jest, oznáměno koncem týdne všem guvernérům států v bývalém území louisianském, že výbor, kterýž v kongresu v zájmu povolení \$5,000,000 ku podpoře výstavy pracovati má, seje se ve Washingtonu 27. dubna a že zájmovým by bylo, aby guvernéři všech států oněch výbor dopravili. — Každý ze 17 států bude oprávněn na výboru tomto ku dvěma členům.

Vzducholoď.

O vynalezení dokonale vzducholoďe se opět oznamuje z Austin v Texasu. Jakýsi železniční agent, jmenem Custead, po šestiletém pracování na stroji létacím se prý dodělal takových výsledků, že se hodlá pustiti vzduchem do New Yorku a odtud do Paříže na výstavu. Stroj létací prý může sestrojiti i pro jednu osobu, který by stál \$500, čímž by byla záhada vzduchoplavby rozluštěna. Ač se stanoviska vědeckého jest uznávána možnost podobného stroje, peče se přijímá zpráva tato s nedůvěrou, neboť již podobných zpráv přišlo mnoho do veřejnosti, aniž by se byla která z nich pravdivou osvědčila.

Nešťastí v uhlokoše.

Asi 14 mil od Pittsburgu vypukl minulé soboty oheň v uhlokoše nazvaném Essen, který náleží Pittsburg Coal Co. V uhlokoše se nalezalo několik hornů, jimž byla cesta z dolu obhřem zamezena a považují se za ztracené. Počet těchto obětí dlužno nešťastí se však různě udává. Kdežto správa dolu tvrdí, že jen z dělníci se dle seznamu dlužných nalezejí pod zemí, tvrdí dělníci, že se jich tam nalezá asi 16. Jeden z dolů pracujících dělníků pronikl již hořící šachtou a zachráněn se, ten pak tvrdí, že dle jen dva jeho spoludělníci zbyli. Na zachráněných jejich nelze pomysleti, neboť kdyby požár byl ubáhen, budou asi již zadušení plyny.

Stávky doutníkářů.

Stávka new-yorských doutníkářů nabyła rázu velice objemného, neboť dalších asi 5000 dělníků bylo práce zbaveno. Firma Kerbs, Wertheimer & Co., u níž již po několik týdnů stávkují asi 2500 dělníků, jest hlavou trustu doutníkářského. Minulé soboty odbyvali členové trustu schůzi a uzavřeli, prohlásiti ve všech dílnách výhost, čímž dalších asi 5000 dělníků jest práce zbaveno. Usnesení to stalo se za tím účelem, aby pracující doutníkáři stávkáři podporovati nemohli. Vyhostění doutníkáři však prohlásili výhost za stávku a než práci opět započnou, budou žádati o přídavek 2—3 dolarů na tisící doutníků. — Také v sousední Kanadě je spor doutníkářů s jejich zaměstnavateli, kterýž hrozí velikým rozšířením. V Montrealu v jedné dílně vyvstali doutníkáři, chtějí zameziti přílišné rozmnožování učedníků. Zaměstnavatel v jednotu spojil však vyhostil všechny doutníkáře z dílen v Montrealu a vypadá to, jako by po celé Kanadě spor ten se rozšířiti měl.

Tornádo v Kansas.

Z Wichita, Kan., oznameno v neděli, že krajina mezi Winfield a Newton navštívena byla tornádem. Jímž značné škody na majetku způsobeny a též i několik životů utraceno. Západně od Clearwater rozmetena vichřicí celá řada přibytků a dvě osoby usmrčeny a 6 jich raněno. V Putnam způsobeny též značné škody a dvě osoby padajícími troskami usmrčeny.

Methodisté se reformují.

Ze všech sekt náboženských jest methodistická nejpráhšnější co se týče zdrženlivosti pozemských radostí. Sekta ona předpisuje přísnou kázeň, zahrnuje téměř veškeré zábavy a radovánky, což hlavně mladé lidi od ní zapuzuje. To konečně přimělo i církve tu, aby se reformovala a na sjezdu methodisticko-episkopálním v Danbury, Conn., byl téměř jednohlasně přijat návrh na opravu. Má se z předpisů církvevých vynechati zá- povědi tance, navštěvování divadel a jiné zábavy, tak aby se církve ta stala i mládeži přístupnější. Inu, ten svět dá teď více na radosty zdejší než na ty posmrtné.

Stávka Italů.

Italští dělníci, zaměstnaní na stavbě obrovské skéby v Croton Landing, několik mil od New Yorku, zastavili před několika dny práci k vůli zvýšení mzdy. Kontraktor hráz stavici však povoliti nechce a stávkáři hrozí, že od stavby zaženou dělníky, kteří by místa jejich zaujali. Kontraktoru bylo dáno asi 300 policistů ku ochraně nových dělníků, avšak stávkáři zaujali výhrůžné postavení na nedalekém vrchu s ručnicemi, hrozíce postřílením všech skébo. Poněvadž byla obava, že by ani těch 300 policistů nestá- tilo ku ochraně skéby, bylo povoláno do zbraně asi 500 mužů státní milice. Italové hrozí, že prý se ani vojska neeleknu a bude-li třeba, že budou i bojovati za své právo se zbraní v rukou. — V pondělí večer, když seržant Rob. Douglass z Mount Vernon střídal stráž, vytkl náhle: "já jsem stílel" a padl. Nikdo z vojáků neslyšel výstřel, aniž viděl záblesk a přece seržant Douglass stílel a byl do žaludku a než jej vojáci donesli ku stanu, byl již mrtev. Zpráva o tom roznesla se po táboře vojenském rychlostí blesku a vojsko i policie jsou rozezleni, tak že lze očekávati strašnou pomstu na Italech, pakli příležitost k tomu zavdají. Hned po padnutí seržanta stíleli jeho soudruzi do tmy na vše strany, prohlédali křoví a nákol, ale nenalezli nikoho. Také policisté pálii z revolverů svých, jakmile kdesi ve tmě zaslechli nějaký podezřelý šum, ale neoznámuje se, že by byl někdo ještě stílel mimo seržanta Douglassa.

J sme lni, ospali a bez chuti, když jaro přichází. To vše se nejlépe odstraní užíváním Dr. A. Koenig's Hanburger Tropfen.

Předpícejte svým přátelům neb známým do Čech Hospodáře; stojí pouze \$1.50 ročně.

Koutský Paint, Glass & Wall Paper Co.

429 N. 24th St., (Glasgow Block) So. Omaha.

Dokonalý a úplný výběr všeho druhu barev, skla, nejnovějších vzorků papírů na stěny, rámečů na obrazy, atd.

Zboží prodává se za hotové ve velkém neb malém. Práce barvířské a natěráčské i barvení návěstných tabulí, atd., vykonávají se dobře a spolehlivě. Pouze nejlepší dělníci se zaměstnávají.

James Koutský, říditel.

Z KUBY.

Vojenským guvernérem ostrova Kuby, gen. Woodem, zřízen byl v Havaně odbor pokladní, do něhož veškerý příjmy ostrova plynouci budou a jemuž vyplácení veškerých vydání ostrovních připadne. Odbočky pokladni zřízeny budou v Matanzas, Cienfuegos a Santiago.

DRÖBNÉ ZPRÁVY.

* Z Wharton, Tex., oznáměno v pátek, že okolí tamní rozvodněnou řekou Colorado bylo do značné výšky zaplaveno a velké ztráty na majetku způsobeny.

* V Colorado Springs, Colo., odsouzen byl v pátek tamní milionářský majitel dolů S. Strong pro zrušení slibu manželského k náhradě \$5,000.

* V New Yorku zavedeno koncem týdne vyšetřování příčin smrti v případě milionáře D. J. Osgooda, kterýž do poslední chvíle výhradně jen vírou léčen byl.

* Demokraté, populisté a stříbraští republikáni v Oregon odbyvali státní svou konvenci v pátek v Portlandě a nominováni za společný listek státní, na němž demokratům dostalo se lvího podílu.

* Ze San Franciska oznamuje se, že v posledních čtyřech měsících nejmeně 1000 Číňanů bylo vpuštěno do země pod záminkou, že zde rozemými jsou. Ve většině případů složeno bylo prý ve prospěch Číňanů svědectví klivé a vyšetřování bylo proto nařženo.

* Ve Fort Wayne, Ind., učiněn byl ve čtvrtek pokus na otrávení rodiny rev. C. C. Cissela a sice přimíchán jim otrávník do kávy. Jak se tam dostal, nebylo zjištěno.

* V Belleville, Ill., postaveno ve čtvrtek osm tamních občanů před soud na obžalobu z vraždy. Při pokusu na vloupání se do vězení, za účelem lynčování vězně jednoho, poražen totiž šerif tou měrou, že smrt následovala a o těchto osmi občanech zjištěno, že útoku na vězení se účastnili.

* Ku stávce topičů na vlečných parních káňách hrozí dojíti v Clevelandu. Topiči požadují zavedení nejnižší mzdy v obnosu \$50 měsíčně a pak přidělení jednoho pomáhače, tak aby jim přiležitost k oddechnutí poskytnuta byla.

* F Coal Creek, Tenn., zastavilo v pátek práci tři sta horníků a sice stalo setak následkem toho, an několik členů unie bylo z práce propuštěno a na místa jejich skébové dosazeni.

* Dosavadní tajemník presidentův, J. A. Porter, se útadu svého následkem chatrného zdraví v pátek vzdal a nástupcem jeho jmenován dosavadní předseda G. B. Cortelyou z New Yorku.

* Ve Wellington, O., odročena v pátek bez výsledku po 1352 hlasování republikánská kongresní konvence, v kteréž nástupce poslance Kerrra navržen býti měl. Odročena do 17. května, v kterýž to den v Norwalk se seje.

* V Brooklynu vypuknul v sobotu v noci požár na Newton Creek a Grand ul., jímž způsobena škoda téměř \$500,000 obnašející. Jeden život lidský byl při tom utracen.

* V Chicagu zastřelen byl v sobotu večer politikář Patrick Carey hostinským Wm. Maxwellem, kterýž při tom i 13letého hojška svého postřelil. Vražda byla prý zámyslnou.

* Z Denver oznáměno v neděli, že téměř celý stát navštíven byl prudkou vánicí sněhovou, kterouž místy i spojení železniční bylo přerušeno.

* U Galena, Kan., nalezeno prý bylo ložisko zlatonosného křemene, kterýž od \$40 do \$80 z tuny pčináší.

* V Chicagu vloupali se ve čtvrtek v noci tři zakuklení lupiči do pisárny pivovaru Phoenix na W. Division ul. a po svázání hlídače pokusili se o vyloupění pokladny, na útěk však museli se dáti dříve, než se jim to podařiti mohlo.

* Právě an uzavíráme formy, dochází nás zpráva o zármutku, kterýž postihl rodinu p. J. Tobiáše ve Wilson, Kansas. Nešťastnou náhodou postřelen byl na honu ržletý synek jeho a poraněn svědom podlehnu. Zarmoucené rodiče ujišťujeme naší soustrasti.

* Česko-američtí návštěvníci Evropy naleznou české hostince a jídelny nejen v Paříži, nýbrž i v Londýně. V zahraničním časopise "Vlast", vycházejícím v Berlíně, oznamuje se v Paříži Vyháňkův český hostinec, 12 Rue d'Argenteuil, podle Avenue del Opera, a česká jídelna A. Glossové, v rue Godfroy Cavaignac, druhé poschodí. V Londýně nalezá se česká restaurace M. Černé v 51 Caraby Street, Regent St. W.

* Z Milwaukee, Wis., se dozvídáme, že před týdnem zemřela tam a uložena k věčnému odpočinku jedna ze starých tamnějších osadnic, paní Marie Braunová, mající věku přes 75 roků. S výminkou několika roků v severním Wisconsině na farmě strávených žili Braunovi 40 roků aneb děle v Milwaukee, jsouce z prvých tamnějších osadníků, činných v národním životě zejména v letech dřívějších. Ovdovělému manžel, staříčkému již, avšak až do nedávna na věk svůj neobyčejně bystrému a čilemu hudebníku i ostatní rodině vyslovujem naši srdečnou soustrast'.

Do Paříže.

Kdo se chce letos podívati na výstavu, učiní dobře, když si pojíší místo hned, poněvadž později bude velice neseadno místo obdržeti. Firma F. Brodský & Co., 1389 Second Ave., New York, zastupuje všechny evropské linie a může každému posloužiti dle jeho přání. Firma F. Brodský & Co. má jednateřství pro následující linie: North German Loyd přes New York, Baltimore a Galveston, Hamburg American Line, Red Star Line, Holland-American Line, Compagnie Générale Transatlantique, American Line, White Star Line, Cunard Line a Anchor Line. Dověděti se ceny přeplavu a listků železničních stačí zaslati poštovní listek. 28ft

Zprávy spolkové.

Lože Jan Hus č. 5. R. P. Zítřa (ve středu) v 8 hod. večer obdržána bude schůze. Jelikož důležitá jednání předléhá, jsou členové důtklivě žádáni, by se dostavili. L. Berka, V. K.

Tábor Nebraska, č. 4771 N.W.A.

Zítřa večer, dne 18. dubna obdržána bude pravidelná schůze v síni spolkové. Bylo by žádoucí, aby se sousedé v hojnějším počtu do schůze této dostavili.

J. F. Pfißyl, klerk,

Řád Palacký č. 1. Z.Č.B.J.

Všichni členové jsou tímto žádáni, aby dostavili se příští neděli (22. dubna) do čtvrtletní řádové schůze. J. V. Mašek, taj.

— Zkouška na "Chudou holku" bude obdržána dnes večer v Sokolovně.